

- 2x weg en terug
- Vijf balkons
- Dakloos
- Genoeg toeristen
- Stadsherstel zwijgt
- Dreigen helpt

Nieuwkomers

Nieuwkomers

De burens verhuizen naar Meppel. Op Funda zie je hun nieuwe huis: het dateert uit 1902, lijkt goed onderhouden met glas in lood in de schuifdeuren van de kamer en suite. Het stond sinds mei 2017 te koop voor 385.000, is verkocht voor 375.000, heeft 170 meter vierkante meter vloeroppervlakte, een aardig tuintje op het zuiden en staat, zo zegt de makelaar, vlakbij de bruisende Binnenstad.

Wij waren laatst op een zondagmiddag in Meppel, en daar bruipte de Binnenstad niet. Geen mens op straat. De enige bioscoop opgeheven.

Nee, dan de Binnenstad van Utrecht. Die bruipt voor sommigen al te veel, maar voor D66, VVD en kruimel Student en Starter nog niet genoeg.

Hoe dan ook, de Binnenstad bruipt op het ogenblik zo sterk dat ze een enorme aantrekkingskracht heeft, ook op mensen die er willen wonen. De gemeente voorspelt dat de bevolking er tot 2040 zal stijgen van ongeveer 18.500 nu tot 28.500 in 2040, met de sterkste toename in de komende tien jaar. Na Leidsche Rijn en Zuidwest is de Binnenstad daarmee de grootste groeier. Het merendeel van die nieuwkomers komt trouwens terecht in een deel van de stad dat gewone mensen niet onder de Binnenstad verstaan, namelijk het Jaarbeursterrein. Maar volgens de gemeentelijke wijkindeling hoort het bij de Binnenstad, net als trouwens het hele Stationsgebied.

In de kou?

Sociale huurwoningen komen op het Jaarbeursterrein – deftig ‘Beurskwartier’ genoemd – maar mondjesmaat. De nadruk komt sterk te liggen op appartementen met zogenaamde middenhuren van ongeveer 700 tot ruim 1000 euro, exclusief servicekosten. Daaraan zou de grootste behoefte bestaan.

Als de vraag zo groot blijft als op het ogenblik wordt het niet moeilijk al die appartementen te verhuren. Het punt is alleen: blijven er ook mensen in de kou staan? Het antwoord is: ja. Lage middeninkomens hebben tussen de 2000 en 2400 euro netto per maand. Van dat soort huishoudens zijn er 425.000 in Nederland. Bij een huur van 800 euro per maand (exclusief zeker 200 euro aan andere woonlasten zoals verwarmingskosten) blijft er voor deze groepen zo weinig over om van te leven dat de apparte-

menten voor hen onbereikbaar zijn. En zo krijg je in de Binnenstad een ontwikkeling die gentrificatie heet: er is alleen nog plaats voor mensen met een flink inkomen. Woningbouwverenigingen dragen bij aan dit proces door de verkoop van sociale huurhuizen.

Conclusie: het is mooi dat de Binnenstad zoveel nieuwkomers kan opnemen, maar het ernstig dat de gewone man er niet meer aan te pas komt. •

Déjà vu

Toeval? De luifel van de glazen voorbouw van het vroegere Centraal Station vertoont duidelijke overeenkomsten met ‘hardebollenkap’ van het nieuwe Stationsplein. De voorbouw uit 1937 was een ontwerp van Sybold van Ravesteijn, architect van de NS. Zijn grote kennis van gewapend beton kwam hem bij de luifel goed van pas. Van Ravesteijn voelde zich in zijn beginjaren sterk aangetrokken door het strakke Modernisme en het Nieuwe Bouwen, maar stond na een reis naar Rome meer open voor ronde vormen. Veel van zijn stations (o.a. Utrecht CS, Rotterdam CS en Rotterdam Blaak) zijn verdwenen, maar zijn grootste project, dierentuin Blijdorp, is nog in al zijn glorie te bewonderen.

Met dank aan Theo Poort die ons tipte over de foto in het Utrechts Archief. •

Interessante websites

www.binnenstadskrantutrecht.nl

www.documentatie.org [schat aan informatie over de Binnenstad]

www.bouwpututrecht.nl [goed onderhouden, onafhankelijke site over de ontwikkelingen in het Stationsgebied]

www.nieuws030.nl [met veel opinie en columns over de stad]

www.wijkraad Binnenstad.nl

www.destadutrecht.nl [digitale krant]

www.duic.nl [De Utrechtse Internet Courant [digitale krant met veel actueel nieuws uit de stad]]

www.utrecht.nl [onmisbare informatiebron]

www.ad.nl/utrecht [Utrechtse editie van het AD]

Adressen

Bewonersgroepen

Beheergroep NV-Huistuin e.o.
2367315

Bewonersgroep Vrouw Jutten
[Warendorffterrein]
06 51604659

Bewonersgroep Wolvenbuurt
ronald-kampman@ziggo.nl

Bewonersoverleg Nieuwstraat [BON]
www.langenieuwstraatutrecht.nl

Buurtcomité Twijnstraat en omstreken
www.twijnsite.nl

Buurtgroep Wijk C West
2312300 facebook: Buurtgroep-Wijk-C-West-Utrecht

Comité Behoud Lucas Bolwerk
www.lucasbolwerk.nl

Klankbordgroep Werven

Pandhof van de Dom
www.pandhofvandedom.nl,
siesjonkman@hotmail.com

Pandhof Sinte Marie
www.pandhofsintemarie.nl

Stichting Behoud Lepenburg
lepenburg@planet.nl

Stichting Leefbare Breedstraatbuurt
www.leefbarebreedstraatbuurt.nl

Klankbordgroep werven
robinvanessen@outlook.com

Vereniging Grachtstegen
www.burodesteeg.nl

WijkC -komitee
www.wijkc.nl/Overig

Bartholomeus Gasthuis
www.bartholomeusgasthuis.nl

Buurthuis in de 3 Krone
www.inde3krone.nl

Buurteam Binnenstad
www.buurteamsutrecht.nl/
buurteam-Binnenstad
Doenja Dienstverlening
www.doenjadienstverlening.nl/
Binnenstad

Wijkagenten Binnenstad
Tel. 0900-8844
[Politie spoed: 112]

Wijkbureau Binnenstad [gemeente Utrecht]
www.utrecht.nl/Binnenstad
2869860, Binnenstad@utrecht.nl

Wijkraad Binnenstad
www.wijkraadBinnenstad.nl

Zakkendragersvereniging
[bewoners, ondernemers] tel. 2317578

Colofon

De Binnenstadskrant is een onafhankelijke uitgave op initiatief van bewonersgroepen, versijnt vijf keer per jaar en wordt gratis verspreid in de Binnenstad

Coördinator
Dick Franssen

Redactie
Marijke Brunt, Henk Oldenziel,
Charles Crombach, Marieke van Osch,
Bert Determeijer, Onno Reichwein,
Dick Franssen, Onno Reichwein,
Richard den Hartog, Harry Thewessem,
Tessa Heerschop, Ton Verweij,
Oeke Kruythof, Elaine Vis,
Nico van Laar, Erik van Wijk
Ben Nijsen,

Fotografie coördinator
Sjaak Ramakers

Fotografie
Gerard Arninkhof, Kateleine Paschier,
Tessa Heerschop, Onno Reichwein,
Maartje ter Horst, Sjaak Ramakers,
Job de Jong, Saar Rypkema,
Thom B. Lanège, Patrick van der Sande,
Ton Verweij,

Website
Website: Binnenstadskrantutrecht.nl
Pippi Kragtwijk en Elaine Vis

Facebook
Binnenstadskrant-Utrecht

Vormgeving
Communicatieteam x-hoogte

Druk: Badoux
Verspreiding: Guus Touker
Opplage: 10.500
Deadline volgend nummer: 21 mei;
verschijnen 8 juni

Adres redactie:
Achter Sint Pieter 84, 3512 HT
tel. [030] 23 14 555
redactie@Binnenstadskrant.nl

Abonnement:
Abonnement: € 15 per jaar.
Naam en adres opgeven bij de redactie en het geld overmaken op ING-bankrekening **NL71INGB0000245122** ten name van Binnenstadskrant, Utrecht onder vermelding van ‘abonnement’

De Binnenstadskrant wordt financieel mogelijk gemaakt door:
• gemeente Utrecht
• wijkraad Binnenstad
• Bartholomeus Gasthuis
• Doenja Dienstverlening
• particuliere giften

Giften:

Financiële steun van bewoners, bedrijven en instellingen is van harte welkom op ING bankrekening **NL71INGB0000245122** ten name van Binnenstadskrant, Utrecht, onder vermelding van ‘gift’.

Springweg 136, nieuw studentenhuis

© Tom B. Laneige

Hannah Paardekooper (20 jaar, student rechten en geschiedenis): 'Ik heb veel bezichtigd, maar dit was echt heel erg een krot. Mijn moeder zag er wel wat in, mijn vader kende van voetbal vakmannen die het afgelopen half jaar het helemaal opknapt: keuken, trappen, twee badkamers, dakkapel, alles nieuw. Dankzij een erfenis kon ik het samen met mijn broer Lucas kopen – van Bunk Bessels, de oprichter van Lowlands, cool hè! (Bessels, kunstschilder en organisator van de twee Flights to Lowlands Paradise (1967-1968), woont nu in het Bartholomeus Gasthuis, OR.)

'We zijn er vorige week vers ingetrokken, samen met mijn UVSV-vriendinnen Isabelle en Emma, die er nu niet is. 'Ze is gelijk op wintersport gegaan.'

In de woonkamer met inbouwkeuken wordt samen gegeten: 'delivery', maar ook zelf gekookt. Hannah: 'Shoarma – nu in de bonus – is mijn favo-

riet. Hiervoor zat ik een half jaartje in de gevangenis: anti-kraak op het Wolvenplein. Dat was prima, maar een echt huis zoals dit is veel gezelliger.' Isabelle (19 jaar, student sociale geografie) is vanuit het ouderlijk huis in Hilversum hier ingetrokken. Wel wennen dat de ijskast niet automatisch gevuld wordt. Ook dat alles hier drukker en dichter op elkaar is: 's Ochtends lopen hier veel mensen langs, gelukkig hebben we nu even dat halve gordijn opgehangen.' Hannah: 'In het begin werd ik ieder uur wakker van het Domcarillon, gelukkig went het.'

Leuke burens

Hannah: 'We hebben leuke burens. Dat stel van de stomerij: die man speelt in een bandje, heel cool. Hier in de straat wonen veel studenten. Aan de andere kant van de stomerij is op nummer 132 een UVSV-pand, net als op nummer 180.' Isabelle: 'We zijn laatst gezellig met onze ouders koffie gaan drinken bij het Springhavercafé. Moet je weten: mijn ouders hebben elkaar daar leren kennen. Schattig hè.' Hannah: 'Grootste voordeel van wonen in de Binnenstad is dat alles op loopafstand is. In café De Rat zijn we nog niet geweest. Als we uitgaan is dat meestal in de Nobelstraat, vaak naar café Otje.' Hannah – rechtenstudent – heeft contractueel vastgelegd dat haar twee vriendinnen hier tot het eind van hun studie of anders maximaal vijf jaar kunnen blijven wonen. Zelf denkt ze misschien wel langer te willen blijven. De housewarmingparty moeten we nog plannen.' •

Anne Pols

Zicht op de Inktpot

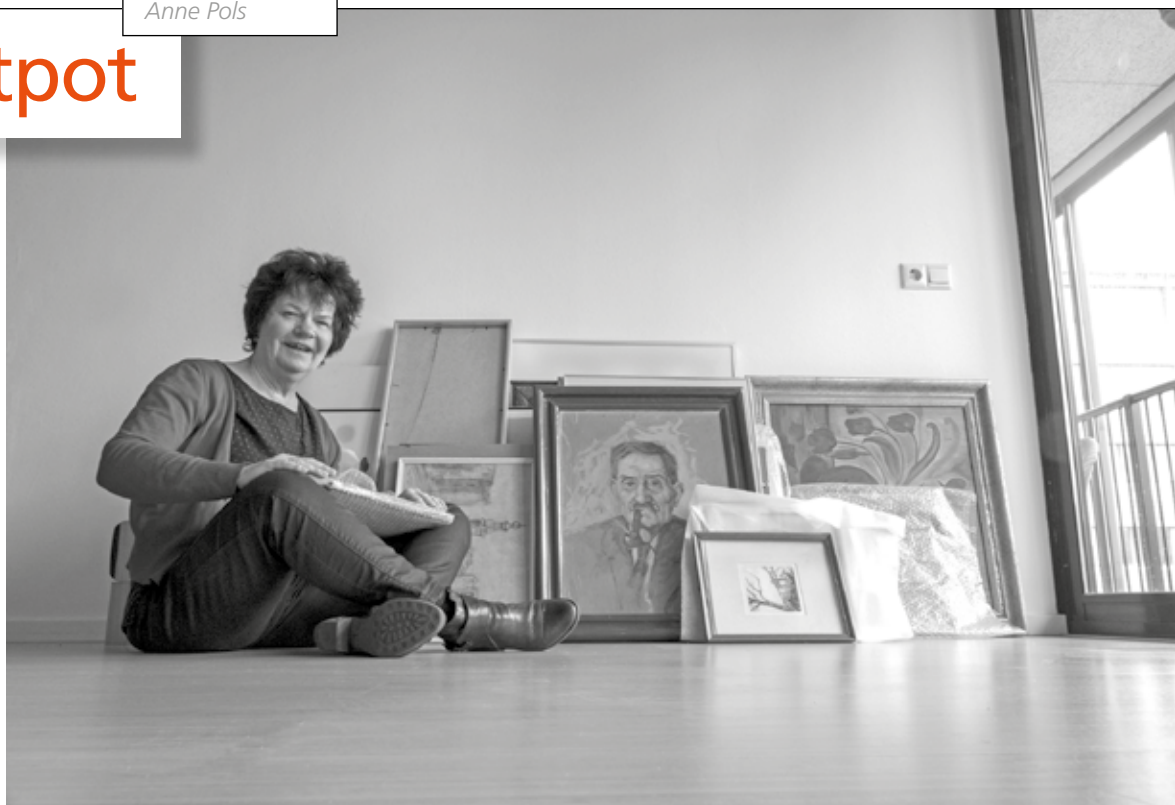
Een overdekt balkon vol planten biedt direct zicht op de Inktpot en op de bomen van het Vrouwe Justitiaplein. 'En als ik honderd meter loop, sta ik in het groen van de singel. Ik word hier blij van.'

Marianne Coopmans, sinds enkele maanden gepensioneerd als beleidsadviseur van de gemeente Utrecht, woont nog maar net op het Vrouwe Justitiaplein. 'Het is toeval', zegt ze. Want zij en haar partner waren wel op zoek naar een appartement, maar niet per se in de Binnenstad. Eerst zochten ze in Voordorp, de wijk waar ze al jaren woonden. 'Maar ik ga niet uit een groot huis terug naar vijftig vierkante meter.'

En toen kwam het Vrouwe Justitiaplein voorbij. 'We hebben meteen toegehapt. Ideaal, tien minuten van het winkelgebied en van het station. En heerlijk rustig, nog rustiger dan in Voordorp.' En de Parade straks? 'Die concessie doe ik graag. Als ik er zelf naartoe ga, heb ik er minder last van.'

Rode draad

De gezelligheid van de Culturele Zondagen omarmt ze, net als die Kerstmarkt, beregezellig. Er gebeurt zo veel in de Binnenstad. Maar het moet wel leefbaar blijven voor oud, jong, rijk en arm. Vaak wordt gezegd dat Utrecht een studentenstad

© Sjaak Ramakers

is, maar er wonen ook veel gezinnen en senioren. Ook Utrecht vergrijsd de komende jaren.' Coopmans maakt zich zorgen over het gebrek aan sociale huurwoningen en aan woningen die voor ouderen geschikt zijn. Ouderenhuisvesting loopt als een rode draad door haar loopbaan, daarom houdt ze zich nu in de Stedelijke Adviescommis-

sie Ouderenbeleid vooral bezig met wonen voor ouderen en fysiek beperkten. 'Ik ben van plan lid te worden van Oud-Utrecht. En ik wil nog meer bijdragen aan die prachtige Binnenstad, ik wil er bijvoorbeeld graag over schrijven.' •

2 x terug van weggeweest

© Maartje ter Horst

Bert Determeijer

'Hoe meer verkeer, hoe minder contact'

© Patrick van der Sande

'Het is hier heel rustig, maar ik heb hier meer contact dan waar ik ooit eerder gewoond heb. Dit is mijn eerste jaar hier en we hebben al zeven keer met elkaar geborreld. Dat is me nog nooit overkomen.'

Bernadet Keijsper (57) woont sinds december 2016 in de Andreasstraat, in een huis dat woningcorpo-

ratie Mitros in de verkoop deed. Zij belandde in een nieuwe wereld.

Keijsper, landschapsarchitect bij de provincie Zuid-Holland, woont sinds 1984 in Utrecht, tot voor kort in de Mgr. van de Weteringstraat. De Andreasstraat overtreft alles. 'Het is een straat zonder autoverkeer. Dan maak je makkelijker contact met je burens. Hoe meer verkeer, hoe minder contact.'

Dat contact was meteen goed. Keijsper pakte het kordaat aan. 'Ik kwam hier net voor Kerst en met Oud-en-Nieuw heb ik iedereen uitgenodigd.'

Tafel op straat

Het was een schot in de roos. 'Ik wist niet dat hier zo veel gebeurt. Er is een mooie mix van jong en oud. Er wonen hier mensen al dertig jaar, die nog gevochten hebben voor het behoud van de buurt. Bewoners doen het onderhoud van het groen in het Andreashofje. Ze zijn allemaal sociaal betrokken, er is een hoog cultureel bewustzijn. Er was een lezing, een historische wandeling en hierachter hebben ze een koor. En soms zetten we een tafel op straat voor een borrel. Ik ben het allemaal nog aan het ontdekken.'

Keijsper reist met de trein naar haar werk. 'Ik had het niet mooier kunnen bedenken. Tien minuten lopen van het station zo'n authentiek buurtje.' •

Twee keer weg uit Utrecht, en twee keer weer terug: Peter en Lou Smids konden de lokroep van de stad niet weerstaan.

Na hectische jaren als directeur van Muziekcentrum Vredenburg trok de ruimtelijkheid van het Groningse land waar Peter zijn jeugd en het begin van zijn werkende leven doorbracht. Het viel tegen. In 2006 kwamen hij en zijn vrouw terug naar Utrecht, in 2015 verhuisden ze naar Doorn, om tegen oudjaar 2016 toch weer te kiezen voor Utrecht, voor een appartement met tuin in de Martinuskerk op de Oudegracht.

Van 2006 tot 2015 bewoonden ze twee mooie verdiepingen boven de Read Shop annex postkantoor, een hoog hoekhuis in jaren-dertigstijl dat uitkijkt op de Tolsteegbarrière (in de 'volksmond' Ledig Erf). Hun vertrek was een vlucht: Smids was het lawaai van de kroegen, de harde muziek en de bierfestivals voor zijn deur meer dan zat. Zijn werkkamer zat aan de voorkant. Dus als hij in de zomer zijn raam openzette kon hij zijn rustige avond wel vergeten.

Smids: 'Met het rookverbod werd het nog een graadje erger. Bovendien gingen er geruchten dat de Read Shop onder ons ook horeca zou worden, inclusief terras. Dat was de druppel.'

Herbergzaam

Maar hoe mooi hun huis in Doorn ook was, met heerlijke bossen en aardige burens, hun verblijf was niet voor lange duur. 'Waar zijn de mensen?', vroeg Lou zich meermaals af. 'Inkopen doen ze daar met de fourwheeldrive. Mijn vrienden en de culturele activiteiten – vooral in Utrecht – waren met trein en bus te ver weg. Het leven werd te omslachtig.'

Nee, dan bevalt het wonen hier in de Martinuskerk veel beter. Peter Smids: 'Alles is op loop- en fietsafstand, Louis Hartlooper om de hoek en toch geen last van lawaai. Je hoort 's avonds hooguit

wat geruis van een trein of van het verkeer op de Catharijnesingel. Lou: 'We voelen ons hier prima. De Martinuskerk is herbergzaam, ademt geborgenheid.'

Optimale mix

Smids werd in 1976 directeur van het Muziekcentrum Vredenburg, dat toen nog in aanbouw was. Hij bleef tot 2001. 'Ik ben nog wel betrokken geweest bij de vernieuwingsplannen, maar het ging me te traag, er was veel politiek chagrijn. Ik had toen altijd mijn vaste plaats in de grote zaal, nu zitten Lou en ik steeds op een andere plek met zijn eigen perspectief. Dan zie je pas goed hoe briljant die zaal in elkaar zit.'

'Utrecht is in korte tijd erg veranderd. Als we nu 's avonds na een voorstelling naar huis terugfietsen, verbazen we ons over de drukte en de levendigheid. Maar het valt ook op hoe schoon de straten zijn en hoe weinig winkelleegstand er is. Ik geloof dat we de optimale mix van rust en reuring eindelijk gevonden hebben. We gaan hier niet meer weg.' •

Neude wordt stadion

De Neude wordt in juni verbouwd tot een beachvolleybalstadion voor ongeveer tweeduizend personen. Utrecht is één van de vier steden waar de Europese kampioenschappen worden gehouden. De andere steden zijn Rotterdam, Apeldoorn en Den Haag. Een ander groot sportevenement dat naar Utrecht komt (in 2020) is de start van de Ronde van Spanje, de Vuelta. Stad en provincie stellen er 4,2 miljoen voor beschikbaar. •

Sloop museum uitgesteld

De sloop en verbouwing van het Universiteitsmuseum is uitgesteld. Het Cuypersgenootschap (een landelijke monumentenorganisatie) vindt dat het gebouw een beschermde status moet krijgen. De Universiteit wil met het museum aan de gang omdat het bijzonder onpraktisch in elkaar zit.

De verplaatsing van het beeld van Jan van Nassau op het Domplein valt ook niet goed bij het Cuypersgenootschap. Ook de commissie Welstand en Monumenten is er tegen. •

Ton Verweij

Blijvertjes uit Mexico

Ze wonen er zeer naar hun zin, Alejandro (29) en Elena (30). Ze komen beiden uit Mexico, ontmoetten elkaar op de universiteit en delen sinds juni 2017 een zonnige bovenwoning in het Museumkwartier. Niet als koppel, maar als goede vrienden. Ze zijn allebei wiskundige; Alejandro studeert nog voor zijn master en Elena werkt sinds kort als data/risicomanager op de kredietafdeling van ING in Amsterdam.

Zij neemt dagelijks de trein en ervaart aan den lijve de enorme bouwactiviteiten rondom het station. Elena (in het Engels): 'Het is voor mij een onoverzichtelijke bouwput met onbegrijpelijke activiteiten en het houdt maar niet op. Het is elke dag weer een verrassing hoe je het station moet bereiken.' Alejandro heeft voldoende aan zijn fiets. Een paar keer per week rijdt hij naar de Uithof. De overige tijd zit hij veel in de Universiteitsbibliotheek op de Drift, waar hij goed kan studeren en waar hij ook veel medestudenten treft. Meestal trekt hij op met andere buitenlandse studenten. Alejandro (ook in het Engels): 'De universiteit probeert de Nederlandse en de internationale studenten te integreren, maar dat lukt niet erg. In verband met de taal vind ik het ook wel prima zo.'

Ingeburgerd

Elena en Alejandro kwamen naar Utrecht omdat de universiteit hier een goede naam heeft, zeker ook op het gebied van wiskunde en met name het Mathematisch Instituut. De Binnenstad vinden ze een

prima woonplek met allerlei voorzieningen bij de hand. Zij ontmoeten vaak (buitenlandse) vrienden, gaan regelmatig uit, gaan naar de film en bezoeken ook festivals zoals het Festival Oude Muziek, Air, etc. In TivoliVredenburg ('een fantastisch gebouw') komen ze regelmatig. Laatst was Alejandro bij een try-out in het oude Tivoli: experimentele elektronische muziek in een zaal met veel interactie. Hij vond het een bijzonder inspirerende ervaring. Vroeger speelde hij piano, maar daar heeft hij helaas door zijn studie geen tijd meer voor.

In hun schaarse vrije tijd zijn Elena en Alejandro Nederland aan het ontdekken. Zo verkenden ze met vrienden Den Bosch en de Waddeneilanden. Ze hebben goed contact met bewoners uit de straat. Dat komt ook doordat ze werden uitgenodigd voor het traditionele winterdiner van de straat in de Geertekerk. Tot hun verrassing kwamen ze daar ook een lector van de universiteit tegen. Overbuurvrouw Isabelle (30) uit Mauritius is inmiddels een goede vriendin. •

© Ton Verweij

Steeds meer onbekende gezichten

Het karakter van de Binnenstad verandert snel. Oude panden worden opgeknapt, verbouwd en gesplitst, bestemmingen wijzigen en er komt nieuwbouw bij. Ook veranderingen in de maatschappij beïnvloeden de ontwikkelingen in de Binnenstad: stellen gaan sneller uit elkaar, de doorstroming van bewoners wordt groter en de prijzen van huizen en huren vliegen omhoog. Bovendien verandert het economisch profiel van de Binnenstad: winkels verdwijnen, er komt meer horeca en er komen meer bezoekers. Voor de bewoners zijn het onzekere tijden.

Het inwonertal in de Binnenstad neemt de laatste jaren gestaag toe, van ruim 15.000 in 2001 tot 18.000 in 2017. (Na 2023 zal dit nog sneller gaan door de bouw van woningen in het Jaarbeursgebied.)

Door de grote vraag naar woningen en mindere behoefte aan kantoren binnen de singels worden kantoren omgebouwd tot woningen (o.a. Neudeflat). Ook is het tegenwoordig financieel interessant om van lege ruimtes, bijvoorbeeld boven winkels, appartementen te maken en om woningen te splitsen voor verhuur of verkoop. Voor splitsen is geen vergunning nodig als de waarde van het pand hoger is dan 305.000 euro. Hieraan voldoen veel panden binnen de singel.

De gesplitste woningen moeten een oppervlakte hebben van minstens vijftig vierkante meter. Dit geldt echter niet als een woning wordt afgebroken en er nieuwbouw voor in de plaats komt – dan mag het woonoppervlak kleiner zijn – (in de Waterstraat konden zo twee woningen plaats maken voor elf appartementen).

Tijdelijke huurders

Bij verhuizing naar een nieuwe woning verkopen

sommige eigenaren hun oude huis niet, maar splitsen het om het vervolgens te verhuren. De huurders blijven vaak maar kort, voor weinig ruimte moeten ze veel betalen. Een andere factor, die het bewonersprofiel beïnvloedt, is het beleid rond sociale huurwoningen in de Binnenstad. Een deel van de woningen mag worden verkocht aan particulieren en ook mogen huren nadat een 'sociale huurder' is vertrokken meteen worden opgehoogd naar een marktconforme huur. Huurders met een lager inkomen verdwijnen op deze wijze uit de Binnenstad. Tijdelijke verhuur van woningen (airb&b, bed and breakfast, short stay) komt steeds meer voor. Vakantieverblijf in de vorm van bed and breakfast is voor omwonenden het minst vervelend. De verhuurder woont immers zelf (volgens de regels) in de woning waarin een ruimte wordt verhuurd en is dus direct aanspreekbaar en houdt zelf een oogje in het zeil. Bij airb&b is de verhuurder op het moment van verhuur niet thuis, dus niet bereikbaar voor omwonenden en soms helemaal niet meer bekend omdat de verhuur door een organisatie wordt geregeld. De verhuur is soms voor korte tijd, maar kan ook langer zijn, tot meerdere weken. Short stay houdt verhuur voor langere tijd in, van maanden tot

een jaar, en levert de verhuurder minder op, maar kost hem ook minder moeite. Veel grote steden, niet alleen in Nederland, stellen regels op om dit soort verhuur te beteugelen en ook om toeristenbelasting op te eisen. De gemeenteraad besloot begin maart de regels voor airb&b en andere particuliere vakantieverblijf aan te scherpen. Aan de verhuur wordt een maximum gesteld van zestig nachten per jaar, om overlast te voorkomen en de leefbaarheid in de wijken te behouden.

Vreemden op de trap

Voor omwonenden is het moeilijk om achter tijdelijke verhuur van een woning te komen. Dit zou alleen te controleren zijn als de verhuur via een bureau verloopt dat haar gegevens ook aan de gemeente ter beschikking stelt. In een raadscommissievergadering werd opgemerkt dat er in Utrecht opmerkelijk weinig klachten over deze vorm van verhuur binnenkomen. Dit is voor sommige partijen aanleiding om minder strenge regels te willen. Amsterdam waar veel klachten zijn, stelt per 2019 de maximale termijn van verhuur op dertig dagen. Het gaat de bewoners echter meestal niet om overlast, maar om het feit dat men zijn burens niet meer kent. Dit is des te vervelender wanneer je in een pand met meerdere huurders woont en je steeds mensen op de trap tegenkomt die je je nooit eerder zag. Voor de buurt betekent het dat de sociale samenhang vermindert en dat er steeds minder mensen zijn die zich in hun buurt interesseren en willen meewerken aan een prettige woonomgeving. •

Tessa Heerschoop

Volkomen tevreden op het Vredenburg

Wonen in een hofje in een hypermoderne woning. Het klinkt als een verkooppraatje voor een nieuwbouwhuis in Leidsche Rijn. Toch hebben we het over een appartement op het Vredenburg boven de ingang van Hoog Catharijne. Trotse bewoners zijn Cornelia van Well (66) en haar man Reinier Rijke (69), die hier nu een jaar wonen. 'Lawaai, nee joh, het is hier supergoed geïsoleerd', lacht Cornelia.

De ingang van het appartementencomplex zit tussen de winkels van Hoog Catharijne, pal tegenover Perry Sport. Op de derde etage is een gigantische binnenplaats gecreëerd waaraan de woningen liggen, als waren het rijtjeshuizen. De keeper van FC Utrecht woont hier, net als een spits van Go Ahead Eagles (ook al verhuist hij binnenkort). Het zijn dan ook niet de goedkoopste huurwoningen van de stad. 'We betalen veel geld hiervoor, maar het is dan ook erg prettig wonen', vertelt Cornelia terwijl ze een zelfgemaakte muffin serveert.

Klagen mag niet

Twaalf jaar geleden verhuisde ze met haar man vanuit Driebergen naar Utrecht. De kinderen, drie eigen en vier pleegkinderen, waren de deur uit. Ze kochten een slooppand op het Kleine Geertekerkhof en lieten een appartement bouwen. Afgelopen jaar verkochten ze dit met flinke overwaarde,

© Tessa Heerschoop

waardoor ze nu de huur kunnen opbrengen op het Vredenburg.

De reuring in het gebied zou Cornelia niet willen missen. 'Dat er veel gedoe is vind ik lekker. Je zit om de hoek van Tivoli/Vredenburg, je ziet mensen op de markt, er wordt gebouwd. Dat er altijd wat te doen is, maakt het levendig hier.'

Ze mag niet klagen over de horeca in de Binnenstad. Dat is letterlijk opgenomen in het huurcontract. 'Je weet waar je gaat wonen en dat het in de

stad is. Het zou ook vreemd zijn als je dan opeens klaagt over het uitgaanspubliek van Club Poema in de Drieharingenstraat. Maar het valt ook allemaal reuze mee hier hoor, het is vooral gezellig dat er 's avonds altijd mensen op straat zijn.'

Het is de bedoeling dat het echtpaar hier maximaal zes jaar blijft wonen. 'Het liefst verhuizen we ooit nog naar de Oudegracht, maar dat is momenteel echt onbetaalbaar.' •

De andere Binnenstad

Er is een Binnenstad die we niet zien, of misschien is het beter om te zeggen: die we liever niet willen zien. Ze zwerven op straat, zijn soms verslaafd en/of hebben psychische problemen. In Utrecht zijn er zo'n 350 dak- of thuislozen. Dat aantal is al jarenlang stabiel. Ze zijn aangewezen op voorzieningen die in stand worden gehouden met geld van de gemeente en met de inzet van veel vrijwilligers. De Sleep Inn op het Jansveld is zo'n voorziening, waar per nacht 55 daklozen kunnen slapen. In het naastgelegen Smulhuis kunnen ze 's avonds een goedkope maaltijd krijgen. Er is veel behoefte aan zulke opvang: er is een wachtlijst. Het Leger des Heils heeft iets vergelijkbaars. Zo zijn er meer plekken. Wie er wil overnachten moet zich tevoren melden en moet 's ochtends het pand weer uit. De straat op, of – voor een enkeling – naar het werk. De Binnenstadskrant ging op zoek naar die andere wereld en z'n bewoners. Twee daklozen en twee ex-daklozen komen aan het woord.

Janos Nemeth had de pech dat hij als buitenlander maar drie maanden in de Sleep Inn op het Jansveld mocht blijven. Dat was 11 jaar geleden, toen hij als 31-jarige uit Hongarije naar Nederland kwam om hier te werken. Na die drie maanden stond hij op straat en bleef sindsdien dakloos. Soms sliep hij bij kennissen, soms in een tent die hij op stille plekjes opzette. Niet op een camping. Te duur.

Hij had niet altijd werk en dus geen inkomen. Nog steeds niet. Voor een deel is hij afhankelijk van de opbrengst van Straatnieuws. Elke dag haalt hij een stapel bij het uitgiftepunt aan de Oudegracht. Inkoop: 1,60 per stuk, verkoop: 2,50. Een verkochte krant levert hem dus bijna één euro op. Als het tegenzit verkoopt hij er maar drie op een dag, soms wat meer. •

Janos

Leo

Leo van Kampen (62) leefde het grootste deel van zijn leven op straat. Zijn bestaan als dakloze begon na het overlijden van zijn vader. Er ontstond onenigheid in de familie en zijn moeder wees hem de deur. Ook zijn broers en zussen keerden zich tegen hem. Hij zag ze nadien nooit meer. Een tijdje kon hij terecht bij ooms die zich over hem ontfermden. Maar daar voelde hij zich te veel worden. Hij ging zwerven en belandde in Nijmegen, waar hij voor het eerst in een daklozenopvang terecht kwam. En dat bleef de rode draad in zijn leven: van opvang naar opvang. Op die manier doorkruiste hij het hele land. Uiteindelijk bleek Utrecht een van de steden waar hij zich het meest op z'n gemak voelde.

Daar vond hij onderdak bij het Leger des Heils op de Nieuwegracht. Met twee man op een kamer. En overdag zwierf hij door de stad. Met mooi weer naar het Lepelenburg, z'n favoriete plek. Tussendoor wat eten in de Catharijnesteeg. Gratis soep of brood voor daklozen. En bij slecht weer: de bibliotheek.

Hij leefde van een uitkering, wegens gezondheidsproblemen. Nog steeds heeft hij veel last: heupen, knieën en ook zijn voeten spelen hem parten. Daarom verblijft hij tijdelijk in een speciale afdeling van het Leger des Heils in Baarn. En daarna?

'Ik hoop dat ik overgeplaatst kan worden naar een vorm van begeleid wonen. Met een man of drie in een huis. Zodat je aanspraak hebt. Geen idee wanneer dat gaat lukken. Ik zie wel.' •

Wim Eickholt (55) leefde jarenlang op een dieet van rosé en shag. Op het dieptepunt liep hij als een zombie door de Binnenstad. 'Mijn leven was compleet uitzichtloos. Ik leidde een nutteloos bestaan. Als ik niet dronk, zat ik op de bank voor me uit te staren.'

Door de drank verloor hij zijn partner en zijn baan als leraar. En omdat hij zijn hypotheek niet meer afloste, werd zijn huis verkocht. Dat leverde nog een klein batig saldo op. Ook dat werd omgezet in drank. De nachten bracht hij door in de Sleep Inn op het Jansveld. 'Toen was ik er blij mee. Maar nu vind ik het goor. Het gesnurk op de slaapzaal. De stank.' Later bij het Leger des Heils ging het beter. Daar had hij een kamer voor zichzelf. Overdag probeerde hij de schijn op te houden. Zat-ie in de bibliotheek in een makkelijke fauteuil en deed of hij zat te lezen, met de wodka onopvallend in een Spa-flesje. Inmiddels gaat het weer beter met hem. Sinds kort heeft hij een huurwoning.

Eickholt wist al die tijd dat hij niet wilde afzakken tot het allerlaagste niveau. En nu wil hij werken aan meer begrip voor de daklozen. Daarom schreef hij er een boek over. Wat ik nou toch heb meegemaakt! heet het. Ook geeft hij voorstellingen en organiseert hij stadswandelingen rond het thema daklozen (informatie via imagoproject@tussenvoorziening.nl). 'Nog steeds worden daklozen en verslaafden gezien als een soort onmens. Daar verzet ik me tegen. We zijn mensen. Weliswaar mensen met een probleem. Maar we zijn wél mensen.' •

Wim

Marcel

Met Marcel Weesenaar (48) ga ik naar de Pandhof van de Dom. Voor hem is het een bijzondere plek omdat hij daar talloze nachten doorbracht, samen met anderen. In de jaren '90 kon dat nog omdat de tuin toen dag en nacht open was. En de kerk verstreekte soms wat brood of soep. Soms sliep hij ook in kraakpanden, de sleep-in voor daklozen, de 'verslaafdentunnel' in Hoog Catharijne. In de Pandhof gebruikte hij zijn eerste cocaïne. Het begin van een verslaving en daardoor voortdurend geldgebrek. Weesenaar liep als tiener van huis weg. Hij kan het exacte moment nog noemen: toen zijn vader z'n moeder een gebroken kaak sloeg. Drank maakte zijn vader gewelddadig. Opvang was er toen niet. Hij leefde op straat. En zou dat dertig jaar volhouden.

Een druk bestaan. 'Vanaf het moment dat je opstaat heb je als dakloze alleen maar zorgen. Over waar je de komende nacht kunt slapen. Hoe je aan geld kunt komen. Aan eten. Of er misschien ergens een baantje voor je is. En ondertussen probeerde ik er vanwege het solliciteren toch behoorlijk uit te zien.'

Hij verdiende wat door af en toe via een uitzendbureau te werken. Of hij verkocht Straatnieuws. Met hulp van zijn vriendin is hij al bijna anderhalf jaar clean wat de cocaïne betreft. En sinds kort heeft hij een dak boven zijn hoofd. Een eigen flatje, een ongekende luxe.

'Ik ben trots dat ik me staande heb kunnen houden. Dat ik er niet aan onderdoor ben gegaan.' Het is wel een sober bestaan. De instanties die hem aan de woning hielpen, beheren zijn bijstandsuitkering. Hij mag vijftig euro per week houden om van te leven. •

Nieuw straatbeeld voorspelbaar

Op het Domplein rijdt en loopt alles door elkaar
© Job de Jong

Nu de gemeente zo'n jaar of twee bezig is met het aantrekkelijker maken van de Binnenstad voor voetgangers, valt goed te zien welke kant het opgaat: rijbanen smaller, trottoirs breder, nogal wat parkeerplaatsen weg. Het resultaat – compromis na goed overleg – valt in het algemeen in de smaak, maar geparkeerde fietsen en terrassen blijven problemen.

Bewoners en ondernemers worden intensief bij de plannen voor de herinrichting van de straten betrokken; de inbreng van ambtenaren is groot. In het algemeen lijkt men er met elkaar aardig uit te komen. Op de achtergrond en niet zichtbaar zal het ook een compromis zijn van de visies van de (voormalige?) collegepartijen GroenLinks en VVD. Het publiek is over het algemeen ingenomen met de veranderingen, maar over het Domplein zijn de meningen verdeeld. De nieuwe bestrating, zonder trottoirs doorlopend 'van plint tot plint' geeft fietsers en scooteraars de mogelijkheid het plein te doorkruisen. De voetganger is nergens veilig. De aangekondigde kostbare verplaatsing van het beeld van Jan van Nassau naar achteren zien velen als een handreiking aan de horeca, die het plein optimaal voor evenementen wil gebruiken. In uitvoering komen binnenkort de plannen voor de herinrichting van het Vredenburgplein, de Wittevrouwenstraat/Voorstraat, de Lange Nieuwstraat (deels) en de Ooster- en de Westerkade. De gedachtenvorming over de Ganzenmarkt/Minrebroederstraat, het gebied rond het Moreelspark, het Ledig Erf en de Nobelstraat is net gestart of moet nog beginnen.

Obstakels

In alle plannen moet de voetganger

de meeste ruimte krijgen, maar dit lukt niet overal. Parkeerplaatsen die niet verplaatst kunnen worden, komen op de stoep, net zoals laad- en losplaatsen. Gestalde fietsen blijven problematisch. Verbeteringen worden gezocht in het vervangen van fietsklemmen door 'nietjes' in de hoop dat fietsen dan minder lang blijven staan. Straatmeubilair verdwijnt zoveel mogelijk, vooral de paaltjes (maar gevelbankjes voor winkels, lunchrooms en afhaalzaken moeten juist kunnen volgens de gemeente). Grote obstakels voor de voetgangers vormen de terrassen. Op allerlei plaatsen blijft de vrije doorgang zo (te) beperkt. Een grote tegenvaller voor de gemeentelijke plannenmakers is het (deels) teruggaaien van de uitbreiding van het voetgangersgebied.

Fietsers in het nauw

Intussen wordt de ruimte voor de fietser in de Binnenstad steeds kleiner doordat er voortdurend fietsers bijkomen en voetgangers steeds vaker gewoon op de rijweg lopen, vooral waar weinig auto's rijden (grachten). Waar de rijweg is versmald moeten fietsers ook de strijd aanbinden met auto's; in feite moeten ze er voor zorgen dat automobilisten rustiger gaan rijden. De gemeente probeert met gladdere bestrating fietsers te verleiden om het centrum heen te rijden via de Herenroute (oost-west, o.a. door de Herenstraat).

Problemen verplaatst

Door de inrichting van de straat moet de automobilist zich er te gast voelen. Parkeren zou zoveel mogelijk in garages moeten gebeuren, maar omdat

dit niet afgedwongen kan worden en door politieke tegenstellingen worden parkeerplaatsen deels verplaatst van heringerichte straten naar straten in de buurt. Daarmee komen de ontwerpers zichzelf vanzelf weer tegen. Zo zijn parkeerplaatsen van de heringerichte Mariaplaats verplaatst naar het Moreelsepark. En daar worden inmiddels ook plannen ontwikkeld voor onder meer het terugdringen van geparkeerde auto's. De beoogde opheffing van de parkeerplaatsen op de grachten is, buiten het kernwinkelgebied, niet of nauwelijks doorgevoerd. Bij de huidige aanpak van de openbare ruimte worden sommige verbeteringen ook uitgesteld. Laat het verleden een les zijn en wacht niet te lang met alle maatregelen. •

Dick Franssen

Geen nieuwe gebiedjes waar horeca mag

Voorlopig komen er geen nieuwe gebiedjes in de Binnenstad bij waar horeca is toegestaan. De gemeenteraad vindt dat eerst de huidige overlast van horeca teruggebracht moet worden voordat er eventueel sprake kan zijn van nieuwe 'ontwikkelingslocaties'.

Raadslid Thijs Weistra (GroenLinks) noemde die overlast een veelkoppig monster, dat uit allerlei elementen kan bestaan, zoals luide muziek, harde conversatie op terrassen, rommel op straat, opeenhopingen van geparkeerde fietsen, hinder van bevoorradingsverkeer, stank bij het leegzuigen van vetputten, lawaai van afzuiginstallaties, kookluchtjes tot ver in de omgeving.

D66, VVD en Student en Starter legden zich met tegenzin neer bij de beperking van de uitbreidingsmogelijkheden. De situatie is thans dat alleen nieuwe horeca mogelijk is in gebiedjes die al eerder zijn aangewezen. Het oorspronkelijke plan van D66-wethouder Jeroen Kreijkamp voorzag in een flink aantal nieuwe locaties. Volgens Cees Bos (stadspartij) hangt er ondanks

het raadsbesluit toch een donkere wolk boven de Binnenstad omdat winkeliers de mogelijkheid krijgen een deel van de verkoopruimte te gebruiken voor lichte horeca ('blurring'). Hij denkt dat het flink uit de hand kan lopen. De wethouder zei dat hij onmiddellijk ingrijpt als dat het geval is. Het is een toezegging die hij niet gestand kan doen. Bij het aantreden van het nieuwe college van B&W verlaat Kreykamp namelijk de Utrechtse politiek. •

Onderzoek toerisme: u vraagt, wij draaien

De studentes beloofden ons hun onderzoeksrapport te sturen en wij beloofden het te lezen. Dat deden we. Maar wat we niet beloofden was om er iets over te schrijven. We doen het toch maar. Niet omdat we onder de indruk zijn van de kwaliteit, maar omdat Centrummanagement Utrecht en de horeca er nu mee zwaaien: 'De Universiteit Utrecht geeft ons gelijk; het geklaag over een dreigende overkill aan horeca slaat nergens op.'

Het is raar dat bij de zogenaamd beste universiteit van Nederland een rapport naar buiten kan komen dat in alle opzichten totaal onder de maat is. Het heet 'Utrecht: de spanning tussen de groeiende horeca en het authentieke karakter van de Binnenstad', maar daarover gaat het niet.

De studentes deden hun 'onderzoek' op verzoek van Centrummanagement, dat kennelijk blij is met het resultaat, ook al klopt er niets van.

De hoop van Centrummanagement was waarschijnlijk dat de studentes zouden aantonen dat het protest tegen vrijwel onbeperkte verdere uitbreiding van de horeca, vooral vertolkt door de Actiegroep Binnenstad 030, lang niet door elke bewoner van de Binnenstad gedragen wordt. Maar over horeca lees je slechts weinig. De toename van het toerisme staat centraal. Volgens de studentes is de actiegroep fel gekant tegen meer toeristen. 'Ze werken aan een manier om het tegen te gaan'.

Snuffelwinkeltjes

Het onderzoek speelde zich voornamelijk af in de Zadelstraat. Op een rustige maandagmorgen toen het sneeuwde spraken de studentes daar met eigenaren van wat zij 'snuffelwinkeltjes' noemen. Ook hadden ze een gesprek met een eigenaar van een bruine kroeg. Later kwamen ze er terug om straatinterviews te doen met voorbijgangers. Ze zeggen dat het bewoners van de Binnenstad waren. Ergens anders staat 'gebruikers van de Binnenstad'.

Tot het onderzoek behoorden ook gesprekken met leden van Actiegroep Binnenstad en met de redacteuren Onno Reichwein en Dick Franssen van de Binnenstadskrant (van dat laatste gesprek van ongeveer een uur is niets terug te vinden).

De conclusie is dat iedereen vindt dat Utrecht niet moet uitgroeien tot een tweede Amsterdam, maar dat de ontwikkeling van het toerisme tot nu toe positief is. Psychologiserend schrijven de studentes: 'Het conflict lijkt een idee te zijn dat leeft in de gedachten van mensen.'

Broddelwerk

Het rapport barst van de taalfouten en onbeholpen formuleringen. Voorbeeld: 'Naast interviews hebben we ook de petitie van de groep Binnenstad 030 bijgewoond en heeft ook daar met een aantal mensen gepraat.'

Maar wat erger is: er staat nergens wie die studentes zijn, wat ze studeren, wie hun begeleiders zijn, in het kader van welk vak deze opdracht werd gedaan en wie met welke bedoelingen de opdracht heeft gegeven. Dat alleen al is een kwalijke zaak, laat staan het ontbreken van een fatsoenlijke verantwoording van de (niet of verkeerd gebruikte of zelfs misbruikte) methodologie en het niet vermelden van bronnen, aantallen en vragenlijsten. Broddelwerk ten top.

Focusgroep

Rijst de vraag: zijn er betrouwbaardere studies over dit onderwerp? Het rapport 'Toerisme in Utrecht naar een Duurzame Toekomst' van juni 2017, in opdracht van Utrecht Marketing, uitgevoerd door de Katholieke Universiteit Leuven, ziet er in elk geval gelijker uit en is beter geschreven. In dit stuk, met als ondertitel 'Verslag van de Ontmoetingen met Utrechtse Beleidsmakers, Ondernemers en Bewoners' staat dat bewoners en ondernemers positief staan ten opzichte van toerisme en dat het gevoel heerst dat de stad nog meer toerisme kan ontvangen.

De conclusies over de mening van de bewoners zijn geheel gebaseerd op een 'focusgroep' van tien mensen. Als je vervolgens via sites als LinkedIn kijkt wie die bewoners zijn, dan blijken dat twee leden van de wijkraad Binnenstad en voor de rest mensen die actief zijn in aan toerisme gerelateerde sectoren, zoals retail, (cultuur)management, marketing en gemeente-communicatie. Uit hun functies en activiteiten kan je bij voorbaat al afleiden dat de meesten belang hebben bij (meer) toerisme. Het was dus eigenlijk niet eens nodig ze te vragen of ze (meer) toerisme wilden. Dat konden de onderzoekers al weten toen ze deze mensen benaderden.

Nergens in dit rapport staat een verantwoording van de samenstelling van de focusgroepen. Zoiets is wetenschappelijk onverantwoord en laakbaar.

Het is wel duidelijk: het eerste onbevooroordeelde, serieuze onderzoek naar de opvattingen van de Binnenstadsbewoners over toename van het toerisme moet nog komen. •

Camera maakt Domplein autoluw

Er is lang over gearzeld, maar nu hangen ze er toch: camera's op het Domplein die kentekens van auto's scannen. Wie zonder vergunning het plein oversteekt riskeert een bon.

Een paar jaar geleden nog was het de bedoeling dat de beweegbare palen die er enige tijd stonden, zouden terugkeren. Maar de ervaringen waren zo slecht (enkele flinke ongelukken) dat tot de camera's is besloten. •

Kleinste atelier met grootste etalage

Het is waarschijnlijk Utrechts kleinste atelier met de grootste etalage. Hans Dieteren (48) heeft met zijn nagelsalon Nailartist in Wijk C niet veel ruimte nodig. De salon op de hoek van de Willemstraat en de Waterstraat meet 3 bij 1,5 meter. Zijn etalage doet ruim 2 bij 2,5 meter; zonder vitrages, dus iedere passant kan hem aan het werk zien.

Dieteren zegt dat mannen in zijn branche nog zeldzaam zijn. 'Je ziet ze wel eens in Aziatische studio's en in Tilburg ken ik iemand die in zijn

garage werkt. Die zit tussen de grasmaaiers en andere tuinapparatuur te nagelen.' Het vak leerde Dieteren zo'n dertig jaar geleden

van zijn zus, want toen was er nog geen opleiding voor. Hij werkte 23 jaar in het winkelcentrum La Vie, toen diverse ondernemers (zoals toko Mitra) samen met de Bijenkorf het complex nog bevolkten. Met de verbouwing van La Vie en de uitbreiding van de Bijenkorf kwam daar een eind aan. Zeven jaar geleden vond hij met zijn studio onderdak in een hoekje van kapsalon Beau Rivage in de Willemstraat. 'In La Vie had ik zeventien vierkante meter, maar hier gaat het ook prima. Daar had je nooit daglicht. In de winter kwam ik in het donker op mijn werk en ging ik in het donker naar huis.' Dieteren wijst naar zijn ramen: 'Je ziet het verschil.' Studenten zijn een grote klantenkring, vertelt de nagelman haast verbaasd. Reclame maakt hij niet en hij werkt alleen op afspraak. Dieteren bedient ook gitaristen. 'Met kunstnagels krijg je vaak een mooiere klank.'

En hij ontvangt steeds vaker mannen in zijn salon. 'Mannen die nagelbijten nemen tegenwoordig ook kunstnagels. Vrouwen komen meer voor de sier. Op kunstnagels blijft nagellak drie weken mooi. Anders houdt de lak maar drie dagen.' •

© Saar Rypkema

Schoffel mee in de Pandhof

© Saar Rypkema

Stadsherstel MN hult zich in stilzwijgen

Anne Pols

Stadsherstel Midden-Nederland (SHMN) hult zich in stilzwijgen over de verwachte verkoop van 152 beschermde monumenten in Utrecht en Amersfoort. SHMN beheert de panden voor de woningbouwcorporaties Mitros en De Alliantie. De verkoop is een gevolg van het ministeriële besluit dat woningbouwverenigingen zich moeten terugtrekken op hun kerntaak: ontwikkeling en beheer van sociale woningen. Volgens SHMN is er niets toe te voegen aan het

laatste persbericht, dat dateert van 16 november. Er staat in dat uit 22 belangstellenden de drie partijen met de beste biedingen zijn geselecteerd. Ze willen het hele bezit overnemen (waarde ongeveer honderd miljoen euro in verhuurde staat) en zijn van plan het langdurig te exploiteren. Directeur Bob van Ree zegt in het persbericht dat hij het volste vertrouwen heeft in de afloop. Dat vertrouwen is niet aanwezig bij een aanzienlijk deel van de Utrechtse huurders. Zij vrezen forse huurstijgingen en denken dat de nieuwe eigenaar erop uit zal zijn zo veel mogelijk panden na vertrek van de bewoners duur te verkopen. De Binnenstad wordt op die manier een fors aantal nu nog betaalbare huurwoningen armer. Het zwijgen van SHMN draagt niet bij tot het weg-nemen van deze bange vermoedens. •

Wijkbureau Binnenstad

Hebt u vragen, ideeën, plannen en onderwerpen over de Binnenstad? Dan bent u bij het wijkbureau Binnenstad aan het juiste adres. U kunt altijd langskomen. Maak bij voorkeur een afspraak.
e-mail: Binnenstad@utrecht.nl
telefoon: 14 030
website: www.utrecht.nl/Binnenstad
Stadskantoor, 5e verdieping

Wijksprekuren wijkwethouder Kees Geldof
Wilt u een onderwerp bespreken met de wijkwethouder? Het spreekuur is eens per maand. De eerstvolgende mogelijkheid is dinsdag 13 februari vanaf 17.00 uur. Het spreekuur is op het Wijkbureau Binnenstad in het Stadskantoor, 5e verdieping. Aanmelden kan tot uiterlijk tien dagen van tevoren, bij voorkeur per e-mail: Binnenstad@utrecht.nl of telefonisch op 14 030. •

Ongeveer eens in de tien jaar trekt Sies Jonkman aan de bel. De vrijwilliger uit Houten die al sinds 1977 de Pandhof van de Dom, deze parel van de stad, onderhoudt en koestert, staat er dan weer vrijwel alleen voor. En dat is niet te doen. Want ook al is hij nu dan gepensioneerd, en heeft hij dus meer tijd, het is te veel, ook al plant, wiedt en schoffelt hij bijna dagelijks. Bovendien: het is ongezeilig, zo in je eentje. Dus: bel hem op 030 63 777 18 of 06 15 10 29 51 of stuur een e-mailtje naar siesjonkman@hotmail.com. •

Dreigen helpt

De stap van directeur Freeke van TivoliVredenburg om het kinderfeest Cowboys en Indianen te schrappen na een bedreiging van Grauwe Eeuw-activiste Anousha Nzume, doet denken aan een voorval op de School voor Journalistiek, jaren geleden.

Elk week organiseerden studenten daar een ontmoeting met een bekende Nederlander, meestal iemand uit de media. Het was een soort College Tour avant la lettre. In verkiezingstijd werd besloten Hans Janmaat uit te nodigen, leider van de anti-immigratiepartij Centrum Democraten. Janmaat had toen al een veroordeling achter de rug omdat hij 'Wij schaffen, zodra wij de mogelijkheid en de macht hebben, de multiculturele samenleving af' had gezegd. Van hem was ook de uitspraak 'Vol is vol'.

Het zou een mooie middag kunnen worden. De rechtse politicus tegenover een zaal vol kritische jongelui. Maar het ging niet door. Een docent stapte naar de directie en dreigde ontslag te nemen als Janmaat zou komen. Hij was bang dat Janmaat de aankomende journalisten zijn gedachtengoed zou aanpraten. De directie zwichtte.

Renegaten

De docent was iemand die het in het verleden altijd hard speelde. Hij stond bekend om zijn onverbidde-lijke stukjes in de communistische krant De Waarheid over afvallige partijgenoten ('renegaten'). Erger zinken kon je volgens hem niet.

Toen hij docent werd had hij het communisme al lang afgezworen. Maar het onverdraagzame was hij toch nog helemaal kwijt.

Niettemin: zijn Janmaat-actie is beter te plaatsen dan die van de Grauwe Eeuw tegen het Cowboy- en Indianenfeest. Volgens Anousha Nzume, die Freeke dreigde met het schrappen van een congres dat zij had georganiseerd, is een Wilde Westen-kinderfeest puur racisme. Alsof het de cowboys waren die de indianen uitroeiden. Dat deden niet zij, maar het Amerikaanse leger.

Wat je zegt, wat je verzint, het luistert tegenwoordig nauw. Neem de Utrechtse lijsttrekker van de PVV die voor een plaatselijke radiozender zei dat de moskee op het Westplein wat hem betreft wel mag afbranden. Niet zo handig. Maar het is wel een heel lelijk gebouw op een heel dominante plaats. En wat de iman er verkondigt komt rechtstreeks uit het Ankara van Erdogan. •

Maatregelen gevraagd tegen vier café's

Over een aantal horecagelegenheden in de Binnenstad zijn veel meer klachten binnengekomen dan over de horecaken op een gedeelte van de Amsterdamsestraatweg, die vanwege klachten over overlast collectief vervroegde sluitingstijden zijn opgelegd. De recent opgerichte Stichting Tegen Geluidsoverlast heeft dit via een WOB-verzoek achterhaald.

Het gaat in de Binnenstad met name om de volgende café's: Stairway op de Mariaplaats, Back and Fourth in de Loeff Berchmakerstraat, de café's Otje en Kneus in de Nobelstraat en Stathe in de Rozenstraat. De klachten betroffen dronkenschap, vechtpartijen, lawaai en andere overlast. De stichting heeft de burgemeester gevraagd ook deze zaken een vervroegde sluitingstijd op te leggen. Dit kan zeer effectief zijn, want alle Binnenstadsbewoners weten dat hoe later het wordt des te groter de overlast wordt. Bovendien lopen er 's nachts minder handhavers rond. Daarbij bleek ook nog eens bij de behandeling van de horecnota in de gemeenteraad dat er voorlopig geen geld is voor meer handhaving. •

Naast u komt een friettent

U wist het niet, maar naast u komt een frietzaak. Misschien vindt u het goed nieuws, maar er is meer kans dat u er helemaal niet blij mee bent. Helaas, de tijd om er wat tegen te doen is verstreken.

Zoiets kan u niet overkomen als u regelmatig de website www.binnenstadskrantutrecht.nl bezoekt en op de homepage klikt op 'Lees meer' bij het blokje 'Vergunningaanvragen voor de Binnenstad'. De redactie van de website houdt bij wat er in de Binnenstad aan bestemmingsveranderingen en bouw- en verbouwingsactiviteiten staat te gebeuren. Splitsingen, omzettingen, nieuwe horeca, aanvragen voor de

plaatsing van zonnepanelen of het oprichten van vlaggenmasten... alles komt langs. Gemiddeld elke veertien dagen wordt de rubriek geactualiseerd.

Als u eenmaal op de website bent, blijft u daar waarschijnlijk wel een poosje, want er staan veel interessante informatie op.

Onze krant onderhoudt ook de facebookpagina www.facebook.com/Binnenstadskrant met elke dag nieuwe berichten en foto's. Er komen steeds meer bezoekers, een bewijs dat we in een behoefte voorzien. •

Luisterend oor

De Telefonische Hulpdienst zoekt vrijwilligers die een luisterend oor bieden aan mensen met uiteenlopende problemen. De gesprekken zijn vertrouwelijk en anoniem.

Minimaal drie telefoon- of chatdiensten per maand. Ga naar www.thd-utrecht.nl/aanmeldingsformulier-vrijwilligers of e-mail bureau@thd-utrecht.nl. •

Speelelementen niet gewenst

Met het doortrekken van de singel komen tegenover de Andreasstraat, noordoostelijk van de Bartholomeusbrug, een recreatie- en kanosteiger en een privéaanlegplaats voor het verderop aan het water gelegen Hotel Karel V. Ook zijn er twee 'speelelementen' gepland. De omwonenden zijn daar tegen: ze vrezen overlast (herrie en afval) van hangjongeren – kleine kinderen wonen hier niet – en verstoring van de zichtlijnen ('de geest van Zocher'). Ze denken bovendien dat spelen er vanwege het verkeer onveilig is. Verderop, in het Willemsplantsoen, komt al een omheind, en dus veiliger, voetbalveldje (pannaveldje). •

Hoe staat het met de bewonersparticipatie?

'Veel gemeenten zoeken naar nieuwe vormen om burgers bij beleid te betrekken', schrijft de Volkskrant op 8 maart 2018. Ook in Utrecht is dat het geval.

'De afgelopen vier jaar hebben bij zowel de raad als het college participatie, initiatief en Utrecht maken we samen hoog op de agenda gestaan', schrijft het college van burgemeester en wethouders op 26 januari 2018 aan de gemeenteraad. De brief wordt als volgt afgesloten: 'Wij zijn trots op wat we met elkaar hebben bereikt en op de stappen die zijn gezet richting een vernieuwde samenwerking tussen de stad, haar inwoners en de gemeente.' Is deze trots gepast?

Wat is participatie?

Bij participatie betreft de gemeente andere partijen, zoals bewoners, bij het plannen en realiseren van veranderingen. Bij bewonersparticipatie gaat het daarbij om de leefbaarheid van de woonomgeving. Van belang is dat de gemeente de andere partijen betreft op basis van gelijkwaardigheid en dat de werkwijze en de spelregels ook gezamenlijk worden bepaald. Het initiatief tot een concrete verandering hoeft ook zeker niet bij de gemeente zelf te liggen. Bewonersparticipatie is dus meer dan inspraak, waarbij bewoners hun mening kunnen geven over hun onderwerp en de gemeente hen (als het goed is) informeert hoe dit bij de besluitvorming wordt betrokken. En inspraak is weer meer dan communicatie waarbij de gemeente bewoners tijdig en adequaat informeert over hun plannen. De brief van het college gaat niet alleen over participatie, maar ook over vormen van inspraak en communicatie, zoals stadsgesprekken en debatten. Hoe dan ook, er zijn in Utrecht wel degelijk geslaagde voorbeelden van participatie. Veelal betreft dit relatief kleinschalige veranderingen, zoals de verbetering van het Hofje Magdalenastraat/Keukenstraat.

De rol van wijkraden

Begin 2017 is de gemeente gestart met vernieuwing van participatie. Wijkraden werden uitgenodigd om bij te dragen door in een vroeg stadium mee te denken over een goede inrichting van het participatieproces. Tien wijkprojecten zouden hiervoor worden opgezet. Dit proces is in december geëvalueerd door de wijkraadvoorzitters. Hun conclusie is dat dit proces geen succes is geworden: de keuze van de projecten is niet goed verlopen, er was onvoldoende tijd voor betrokkenheid van bewoners, de rol van de wijkraden is niet uit de verf gekomen. Breed was de vraag naar een meer vernieuwende aanpak en aandacht voor de noodzakelijke veranderingen in de gemeentelijke organisatie.

Dit alles zien we niet terug in de hierboven genoemde brief van de gemeente; voor zover deze is gebaseerd op een evaluatie heeft deze buiten de wijkraden en bewoners plaatsgevonden.

Dit is curieus vanwege het onderwerp 'participatie', maar ook vanuit de invalshoek inspraak of communicatie zijn hier vragen bij te stellen.

Hoe nu verder?

Voor een verbetering van het participatieproces is in de eerste plaats een gezamenlijke evaluatie van gemeente, wijkraden en bewoners gewenst. Een aantal in goed overleg gekozen concrete proefprojecten kan vervolgens bijdragen aan een verbetering van het proces. Om een reële kans op succes te hebben moeten deze projecten:

- actueel zijn;
- zodanig breed zijn dat ze meerdere terreinen van gemeentelijk beleid beslaan (bijv. handhaving, verkeer, veiligheid);
- plaatsvinden in een concreet gebied;
- hun basis vinden in activiteiten van actieve bewonersgroepen, die bereid zijn te investeren in het project.

De bewoners en de wijkraad definiëren samen met de gemeente en eventuele andere partners de spelregels en werkwijze.

De wijkraad Binnenstad had in 2017 een voorstel voor een participatieproject over de opheffing van straatpaarkeerplaatsen, maar al snel bleek dat dit politiek geheel dicht-getimmerd was. In 2018 wil de wijkraad een nieuwe poging voor een project wagen en een aantal voorstellen hiertoe bespreken. En intussen moet de gemeente natuurlijk de bewoners adequaat betrekken bij de vormgeving van andere, door de gemeente beoogde, concrete veranderingen. Met name de discussie over het horecabeleid, die voor veel beroering heeft gezorgd onder de Binnenstadbewoners, geeft hiervoor een goed aanknopingspunt.

Bas Savenije, Voorzitter Wijkraad Binnenstad •

Welkom aan de stamtafel

Buurtteam Binnenstad en het Museum Speelklok organiseren samen een gelegenheid, een 'stamtafel', voor oudere bewoners van de Binnenstad die behoefte hebben aan een plek en een moment om elkaar te ontmoeten. Sinds november is de stamtafel iedere donderdag vanaf drie uur in Museum Speelklok op de Steenweg. Iedereen is welkom. Het is geheel vrijblijvend. Consumpties zijn wél voor eigen rekening. Er is geen vaste groep bezoekers; de ene keer zijn er meer dan de andere. Drie leden van het Buurtteam Binnenstad zijn er elke week. Voor meer info: bel Buurtteam Binnenstad 030 74 00 510 en vraag naar Tineke, Nienke of Maryken. •

♥ Facebook

Ga voor het dagelijkse nieuws over de Binnenstad naar www.facebook.com/Binnenstadskrant. Elke dag nieuwe berichten, foto's en zo nu en dan een filmpje. Steeds meer bezoekers. •

Wijkraad zoekt nieuwe leden

De Wijkraad Binnenstad (www.wijkraadinnenstad.nl) brengt gevraagd en ongevraagd advies uit aan het college van burgemeester en wethouders over zaken die de Binnenstad aangaan.

We onderhouden hiertoe onder meer contacten met bewonersorganisaties en andere overleggroepen in de Binnenstad. Op deze wijze willen wij een bijdrage leveren aan de leefbaarheid van de Binnenstad.

Het afgelopen jaar hielden we ons intensief bezig met de gevolgen van de horecanota voor de Binnenstad, de toekomst van het goederenvervoer, het opzetten van een site voor buurthulp, en wij volgden verschillende projecten zoals de restauratie van de werven, het Moreelsepark en het Wolfenplein.

Wij zoeken nieuwe leden: enthousiaste bewoners van de Binnenstad en ondernemers met een eigen bedrijf in de Binnenstad die actief willen bijdragen aan onze activiteiten.

Gelet op de huidige samenstelling van de wijkraad vragen wij met name jongere bewoners contact met ons op te nemen.

Ben je geïnteresseerd? Stuur een mail met je motivatie en enige informatie over jezelf naar de voorzitter, Bas Savenije, bassavenije@gmail.com.

Wonen voor de nieuwe generatie ouderen

De nieuwe oudere is steeds vitaler, leeft langer en wil zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Ook de overheid zet in op dit laatste. Niet zo gek met de huidige vergrijzing. De vraag naar geschikte woningen voor de nieuwe generatie ouderen groeit razendsnel. Het nieuwe devies: tijdig anticiperen.

Verhuizen is een ingrijpende gebeurtenis, laat staan op latere leeftijd. Als er dan ook nog eens verhuisd moet worden omdat het thuis niet langer gaat, is het nog ingrijpender. Dan is het geen leuke nieuwe start meer, maar een emotionele confrontatie. Ook is er dan meestal geen keus en moeten mensen de eerste de beste vrije plek in een verzorgings- of verpleeghuis accepteren. Thuisblijven is immers geen optie meer. Het aantal spoedopnamen in deze huizen neemt enorm toe. Uit onderzoek blijkt dat zo'n gebeurtenis grote impact heeft en veel stress oplevert.

In de stad blijven

Het is goed om na te denken over hoe en waar u wilt wonen als u zichzelf nog niet rekent tot de groep 'senioren'. Grote kans dat u als rasechte Utrechter in de stad wilt blijven wonen om te genieten van uw vrijheid, familie, vrienden en de stadse faciliteiten. Waarschijnlijk staat het onderhoud van de woning (met tuin!) dan niet op uw wensenlijst. Wél dat leuke gelijkvloerse appartement met de mogelijkheid om terug te vallen op steun of zorg als het in de toekomst nodig mocht zijn. Het liefst met reuring in de buurt, zodat u niet bij nacht en ontij nog kilometers ver over straat moet.

Toekomstbestendig

De toekomstige oudere vraagt om nieuwe leef- en woonvormen. Het Bartholomeus Gasthuis speelt hierop in door woningen rondom en in bezit van het gasthuis geschikt te maken als modern appartement. Zo renoveert het gasthuis momenteel op het Geertekerkhof en op de Springweg een aantal woningen tot zelfstandige en toekomstbestendige appartementen voor een of twee personen. Midden in Utrecht, in het Museumkwartier. Wonen met het gezicht naar de stad zoals u dat wilt. Actief of rustiger, midden in de maatschappij of wat meer op uzelf. En: altijd

Bartholomeus
Gasthuis

Anno 1367

verzekerd van de veiligheid van het gasthuis in de buurt.

Meer weten? Onze zorgbemiddelaar beantwoordt al uw vragen en laat u de mogelijkheden graag zien. Bereikbaar tijdens kantooruren via 030 - 239 31 58 en zorgbemiddelaar@bartholomeusgasthuis.nl. •

Denk mee over de toekomst van participatiespeeltuin De Kleine Dom

De gemeente heeft de ambitie om de 21 beheerde speeltuinen te verzelfstandigen, ieder in hun eigen tempo. Dit geldt ook voor speeltuin De Kleine Dom. Hoog tijd om met bezoekers van de speeltuin en bewoners van de Binnenstad na te denken over de toekomst van deze unieke plek in de stad.

Zaterdag 7 april organiseren betrokken Binnenstadbewoners en belangstellenden (Fons, Lieke, Caroline en Els) samen met DOENJA Dienstverlening een interactieve ochtendbijeenkomst over de toekomst van speeltuin. We starten om 10:30 in het speeltuingebouw achter Lange Nieuwstraat 79.

Programma

- Toelichting plannen gemeente Utrecht betreffende verzelfstandiging speeltuinen
- Brainstorm over toekomst De Kleine Dom: actieve bijdrage door aanwezigen

Hoe ziet jouw ideale speeltuin eruit (inrichting, aanbod activiteiten)?

Wat mis je in De Kleine Dom?

Wat kan ik als bezoeker en bewoner hieraan bijdragen?

DOENJA
Dienstverlening

Reserveer zaterdag 7 april om 10:30 uur in jouw agenda en kom naar De Kleine Dom. Met vriendelijke groet, Jelle Schroor. •

Lentetriomf

Het voorjaar tintelt in de lucht terwijl het laatste restje sneeuw verdwijnt er is geen zuchtje wind bewegingloos staat de natuur gespannen en houdt de adem in –

een ekster scharrelt tussen losse zonbeschenen bladeren zijn witte bef wint het van de sneeuw

nog even wachten nog even en dan zal de natuur weer gloriërend triomferen in al haar lentepracht –

hoe goed is het om nu hier mens te zijn –

Harrie Thewessem

Nieuwkomers 2

Je komt ze elke dag wel ergens tegen: baby's.

Meestal goed ingepakt en herkenbaar aan kinderwagen of draagzak.

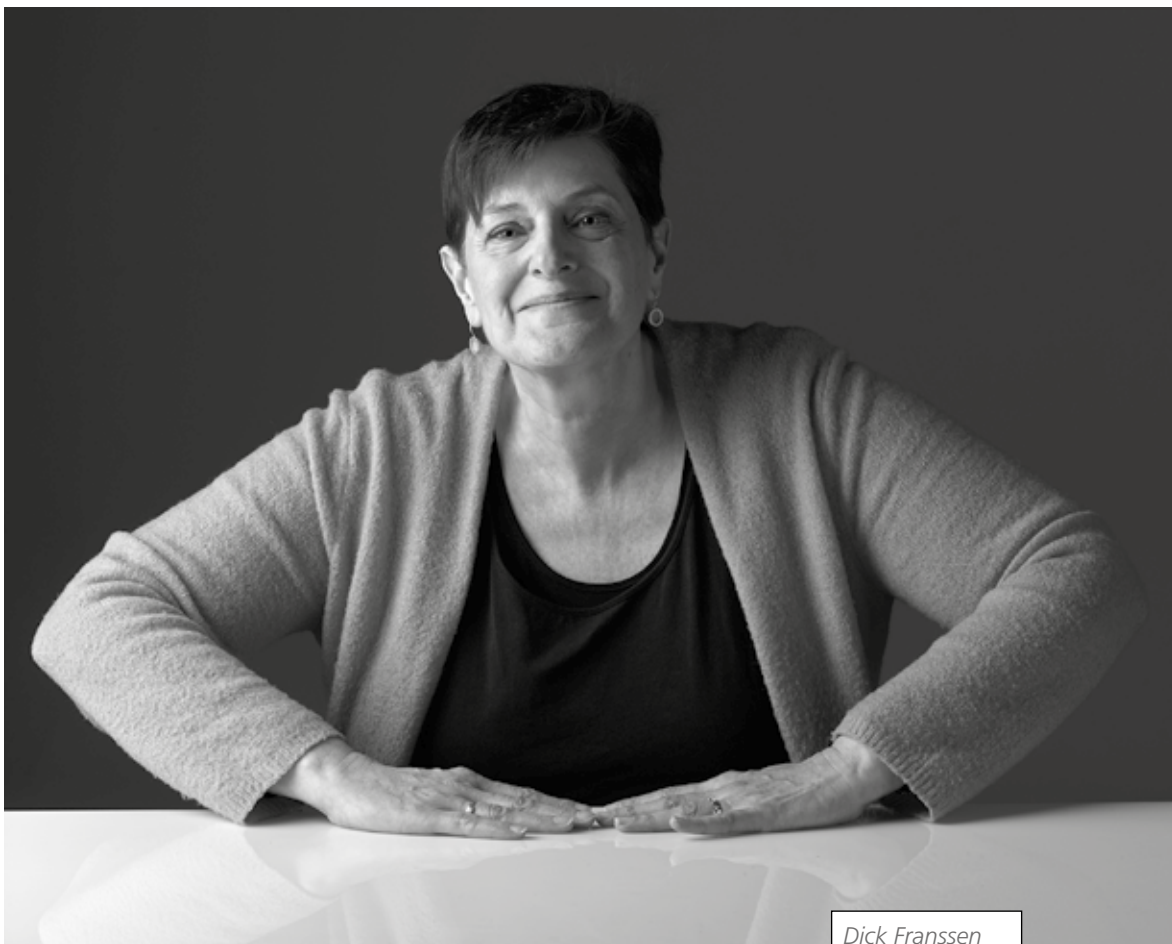
Ze zijn onderweg in hun eigen wereld. Hun ouders, ontspannen slenterend of juist gehaast, bellen, appen of praten met wandelgenoten.

Niemand ontwikkelt zich sneller in het leven dan de baby.

Ouders willen graag laten zien dat dit vooral aan hen te danken is. Het is hard werken voor beide partijen. Daarom ontspannen mama en papa in het park, in een druk sociaal leven, of ze maken gebruik van een crèche.

De pauzes in het werken als ouders zijn ook voor baby's ontspannend. Even rust ervaren om daarna weer opgevoed te worden.

Van alle mensen die pas korts in de Binnenstad wonen, zijn de baby's het meest herkenbaar. •

Dick Franssen

Plotseling ben je activist

Ellen van Aken woonde in Tuindorp in de vanzelfsprekende zekerheid dat het bij haar in de buurt altijd rustig zou blijven. Datzelfde gevoel had ze na haar verhuizing naar een nieuw appartement op het Wolvenplein. Het was er stil. De gevangenis aan de overkant zorgde voor weinig overlast. Aangenaam wonen. Dat veranderde toen het huis van bewaring sloot, koffietent The Village daar met een terras kwam, cateraar De Lik verscheen en er zo nu en dan een evenement werd georganiseerd.

De bewoners van het appartementencomplex begrepen dat je woongenot nergens in de Binnenstad gegarandeerd is. Overal zijn veranderingen, en – zo zegt Ellen – die veranderingen pakken meestal niet zo goed uit. Uitzondering wat haar betreft: de komst van het gezondheidscentrum op de Van Asch van Wijckskade.

De Wolvenbuurt kwam in het geweer. De Binnenstad kreeg er een buurtcomité bij. Van haar benedenbuurman Bas Savenije, inmiddels voorzitter van de wijkraad, hoorde Ellen van Aken verontrustende berichten over het nieuwe horecakader. Ze ging naar de bijeenkomst van bezorgde Binnenstadbewoners en sloot zich aan bij de ter plekke opgerichte Actiegroep Leefbaarheid Binnenstad, later omgedoopt in Actiegroep Binnenstad 030.

Aanjager

De groep zette er meteen vaart achter en haalde bijna 1500 handtekeningen op tegen nog verdere groei van de horeca. Mede dankzij deze actie zwakte de gemeenteraad het horecakader op 8 maart af. Dat neemt niet weg dat op allerlei plaatsen nog steeds nieuwe horeca mogelijk is. (Zie pagina 10.)

Wat Ellen van Aken betreft moet de actiegroep daarom een blijvertje zijn. Trouwens, er zijn behalve uitbreiding van de horeca nog allerlei andere ontwikkelingen die de leefbaarheid beïnvloeden, zoals airb&b, toerisme, verkeer, expats, handhaving en festivalisering.

Aan haar zal het niet liggen. Zij is de secretaris en de aanjager. Vrijwel elke dag stuurt ze e-mailltjes rond. Ze zegt: 'Het is bij mij geboren uit bezorgdheid. Als je ziet hoe makkelijk je woonplezier verstoord kan worden... Je moet de hele tijd de leefbaarheid van je buurt bevechten. Jammer dat je daar zo mee bezig moet zijn. Ik had het nog nooit gedaan: een beetje actievoeren. Ik interesseerde me ook helemaal niet voor politiek. Ik was nog nooit naar een raadsvergadering geweest. Op m'n oude dag word ik nog activist.'

Tegen versnippering

Van oorsprong is ze levensmiddelentechnoloog, maar tegenwoordig werkt ze in de ICT. Bij de actiegroep kwam dat van pas. Allerlei dingen rond de communicatie regelde ze in een handomdraai. Haar grote wens is dat 030 een belangrijk podium wordt waarop Binnenstadbreed informatie wordt uitgewisseld. 'Mijn grootste ergernis is dat alles zo versnipperd is. Er zijn een heleboel bewoners met specifieke kennis, die nu vaak alleen ingezet wordt in de eigen buurt. Ik heb er een hekel aan als mensen allemaal het wiel moeten uitvinden. Wanneer er bijvoorbeeld horeca naast je dreigt te komen moet je zó een handleiding kunnen krijgen wat je allemaal kunt doen.'

030 is een grote club met een kleine veertig actieve leden en ruim tweehonderd sympathisanten. Er is een website en er wordt gewerkt aan een visie. <https://Binnenstad030.wordpress.com> •